

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

De Nederlandsche Entomologische Vereeniging.

No. 156.

Deel VII.

1 Juli 1927.

Adres der Redactie:

DR. J. Th. OUDEMANS, SCHOVENHORST, PUTTEN (G.).

INHOUD: DR. EVERTS, Coleoptera in diverse geïmporteerde waren, in Nederland waargenomen. — B. J. LEMPKE, Eenige aberraties van Lepidoptera, in 1926 gevangen. — R. VAN EECKE, Een en ander over de soorten van het genus „*Nyctemera Hübn.*” — PROF. DR. W. ROEPKE, Calciumcyanide ter vervanging van Cyaankali. — DR. A. C. OUDEMANS, Acarologische Aanteekeningen LXXXVI.

De Bibliotheek der Nederlandsche Entomologische Vereeniging, Koloniaal Instituut, Mauritskade 65-66, Amsterdam, is geopend op werkdagen van 9¹/₂—12 en van 1—4¹/₂ uur, des Zaterdag slechts van 9¹/₂—12 uur.

Coleoptera in diverse geïmporteerde waren, in Nederland waargenomen.

I. Fam. Carabidae.

1. *Plocionus pallens* F. (Bonfils Dej.). In een pakhuis in Rotterdam, tusschen Arachidennoten. Jaagt op andere insecten.

II. Fam. Staphylinidae.

2. *Oligota parva* Kr. } In eene lading Paranoten. Jagen
3. „ *apicata* Er. } vermoedelijk op Acarinen.

III. Fam. **Ostomidae (Trogositidae).**

4. *Tenebrioides (Trogosita) mauritanicus* L. In meel, drogerijen, kruiden, scheepsbeschoot en op graanzolders. Door de scheepvaart overal verbreid. Volgens OLIVIER zou de kever de larven der motten verslinden, maar de waren zelf niet aantasten. De larven daarentegen, in Zuid-Frankrijk „Cadelle” genaamd, zouden veel schade aanrichten.
5. *Lophocateres pusillus* Klug. In rijst, zaden, kruiden en gedroogde appelen.

IV. Fam. **Nitidulidae.**

6. *Carpophilus hemipterus* L. In vijgenmanden.
7. „ *immaculatus* Lucas. In Arachiden, ook in coprah en gedroogde appelen. Uit Afrika afkomstig.
8. *Carpophilus dimidiatus* F. In ladingen Arachiden, cacao, in dadelkisten en zelfs in rijst. Uit West-Indië afkomstig.
9. *Carpophilus decipiens* Horn. In krenten, dadels en in gedroogde appelen uit Californië.

V. Fam. **Cucujidae.**

10. *Nausibius clavicornis* Kugel. In rijst, gedroogde appelen, gemberwortel, Campêchehout, in Cassia-peulen. Uit Amerika geïmporteerd.
In Rotterdam, in groot aantal, met de larven, in een azijnfabriek, op den rand der azijnkuipen rondloopende.
11. *Oryzaephilus (Silvanus) surinamensis* L. In allerlei waren als: rijst en andere granen, meel, peper, gedroogde vruchten, zemelen, boekweidoppen en zelfs tabak. Volgens PERRIS leven zij van de larven, poppen en afgestroopte huiden van andere insecten, o. a. van de residu's van *Calandra oryzae*. Volgens KARSCH is het nog aan twijfel onderhevig of zij en niet een ander insect de oorzaak is van de verwoestingen aan moutkorrels en zij wellicht entomophaag is.
12. *Oryzaephilus (Silvanus) mercator* Fauv. In ladingen Arachidennoten en in dadelkisten.

13. *Ahasverus (Cathartus) advena* Waltl. In rijst, gedroogde appelen, Arachidennoten; ook in grutterswaren en rozijnen. Door den handel over de geheele aarde verbreid.
14. *Laemophloeus ater* Oliv. de *a. capensis* Waltl. In Rotterdam, uit Arachiden.
15. „ *minutus* Oliv. In rijst en andere grutterswaren, ook in een meelfabriek.
16. „ *turcicus* Grouv. Tusschen Oostersche vruchten.
17. „ *ferrugineus* Steph. Op graanzolders, in meel, rijst, vergane zemelen, zelfs wel eens in sigaren.
In massa in een meelfabriek te Deventer.
18. „ *Emgei* Reitt. In Delft, uit Arachiden.

Fam. Lathridiidae.

19. *Lathridius Bergrothi* Reitt. O.a. in oude dadelkisten.

Fam. Lyctidae.

20. *Minthea rugicollis* Waltl. In drogerijen, o.a. in groot aantal in de schors van *Butea frondosa*.
21. *Lyctus brunneus* Steph. In zoethout en in wormstekige wandelstokken (zg. cubarebe).

Fam. Colydiidae.

22. *Murmidius ovalis* Beck. In rijst, gedroogde appelen en verschillende Oost-Indische plantenstoffen; ook in Aleppo-galnoten en pakhooi.

Fam. Dermestidae.

23. *Dermestes vulpinus* F. en *a. senex* Germ. Met onge-looide huiden verbreid. Ook aan kurk en tabak en tusschen Arachidennoten in een oliefabriek te Delft.
24. *Dermestes carnivorus* F. Met waren verbreid. In Amsterdam in uit Cuba geïmporteerde balen onbewerkte tabak.
25. *Dermestes cadaverinus* F. In Oostindische waren, o.a. in Arachiden-noten.
26. *Attagenus gloriosus* F. Uit Algerië en Abessinië. In ladingen Arachiden-noten in een slaoliefabriek te Delft.

27. *Trogoderma granarium* Everts. (*Khapra Arrow*). In Amerikaansche en Poolsch-Odessa tarwe en in Arachiden in een slaoliefabriek te Delft. Ook in opgeslagen gerst eener bierbrouwerij te Rotterdam.
„An Indian Grain-pest”, ook door ARROW, van tarwe uit Engelsch-Indië, beschreven.
28. *Trogoderma tricolor* Arrow. In Arachiden-ladingen, in eene slaoliefabriek te Delft.

Fam. **Cleridae.**

29. *Galeruclerus Meieri* Schenk1g. Uit Zuid-Amerika. In Rotterdam uit divi-divi.
30. *Necrobia ruficollis* F. Op gedroogde huiden en in beender-magazijnen.
31. *Necrobia rufipes* de Geer. Met allerlei waren, vooral in havensteden, ingevoerd; o.a. in ladingen kokosnoten. Ook in pakhuizen met huiden, hoeven en beenderen.

Fam. **Bostrychidae (Apatidae).**

32. *Dinoderus japonicus* Lesne. Uit Japan. Uit wormstekige, gevlekte bamboe.
33. *Dinoderus minutus* F. In drogerijen, rijst, bamboe e.a. uit Oostindië.
34. *Rhizopertha dominica* F. In allerlei waren, als rijst, Amerikaansche tarwe.

Fam. **Anobiidae.**

35. *Sitodrepa panicea* L. In allerlei droge plantenstoffen, als: oud brood, kruiden (naar het schijnt ook in zeer giftige als: *Atropa belladonna*, *Cicuta virosa* en *Conium maculatum*), die zij aanvreten. In rijst, tarwe, coriander- en komijnzaad, klissenwortels (*Radix bardanae*); meelsoorten, gember, rhabarber, ouwels, peper, scheepsbesluit. Dr. MAC. GILLAVRY deelt een geval mede, dat zij hare metamorphose zelfs in de zoo giftige strychnineboonen doorloopt.
36. *Lasioderma serricorne* F. In bundels tabaksbladen, in Manilla-sigaren; ook in gedroogde appelen en in aardnotenmeel.

Fam. **Ptinidae.**

37. *Gibbium psylloides* Czemp. In allerlei dierlijke stoffen, als schapenwol, leder; ook in gedroogde kruiden, gedroogde truffels en champignons. Eenmaal in 's Rijks-herbarium te Leiden. Ook eenmaal in Maastricht.
38. *Niptus hololeucus* Falderm. In drogerijen. Vreten gaten in kleedingsstukken, laken, zijde stoffen, knagen aan leder, borstels, wol, garen, oude tapijten, zelfs aan oude boeken. Zou met rhabarberwortels uit Klein Azië ingevoerd zijn.
39. *Ptinus tectus* Boield. Eenmaal in Cayenne-peper gevonden, komt in het buitenland meer voor. Uit Australië? (In Hamburg op een korenzolder en ook in piscidin (vischvoer) van Hamburger oorsprong aangetroffen).

Fam. **Tenebrionidae.**

40. *Gonocephalum rusticum* Oliv. In Arachiden-noten.
41. *Latheticus oryzae* Waterh. In rijst en in Amerikaansche tarwe.
42. *Coenocorse (Palorus) subdepressa* Woll. In granen, brood en Arachiden-noten. Ook in Zuidvruchten.
43. *Coenocorse depressa* F. In bedorven gerst en in een meelfabriek.
44. „ *Ratzeburgi* Wissm. In oud brood, rijst, grutterswaren en in bakkerijen.
45. *Tribolium navale* F. (*ferrugineum* F.) In meel, rijst en oud brood.
46. „ *confusum* Jacq. Duval. In granen, meel, erwten, boonen, in Arachidennoten. Zou schadelijk zijn aan rijst en roggemeel; ook in amandelen en suiker gevonden. Zelfs in Spaansche peper en snuif.
47. *Gnathocerus cornutus* F. In bakkerijen, in brood. Uit Amerika.
48. „ *maxillosus* F. Uit Amerika afkomstig. Eenmaal uit arrowroot.
49. *Alphitobius piceus* Oliv. (*diaperinus* Panz., *oryzae* Hrbst.) en *a. granivorus* Muls.
50. „ *ovatus* Hrbst. (*diaperinus* Muls., *nec* Panz., *piceus* Seidl.). Beide soorten in meel, broodafval, grutterswaren, vogelvoeder, rijst, maïs en Arachidennoten.

51. *Tenebrio obscurus* F. In brood, meel, kippenvoeder, ook wel in Amerikaansche tabak.
 52. „ *molitor* L. In meelvoorraad, broodafval en in bakkerijen.

Fam. **Cerambycidae.**

53. *Phymatodes lividus* Rossi. Uit Zuid-Europa. Uit het hout der duigen van wijnvaten ontwikkeld.

Fam. **Bruchidae.**

54. *Bruchus signaticornis* Gyll. In linzen uit Bordeaux.
 55. „ *incarnatus* Boh. Uit Algerijnsche boonen.
 56. „ *lentis* Fröhlich. In linzen uit Bordeaux.
 57. „ *pisorum* L. Erwtkenkever, zeer schadelijk aan erwten.
 58. „ *rufimanus* Boh. Boonenkever, zeer schadelijk aan boonen, maar ook aan erwten.
 59. „ *chinensis* L. Uit Oost-Azië. In geïmporteerde Leguminosen-zaden, als: Japansche erwten, Siameesche boonen en z.g. kaapsche witbekjes. Ook in bami (*Hibiscus esculentus* L.) uit Madioen. Vooral verspreid door landbouw-tentoonstellingen.
 60. „ *quadrinaculatus* F. Met *B. chinensis*. Uit Oost-Indië en Japan.
 61. „ *bixae* Drap. Uit Ascuncion in Paraguay; in ingevoerde zaden van *Bixa orellana* L., z.g. orleanzaden, waaruit eene gele en roode verfstof bereid wordt.
 62. „ *ornatus* Boh. In Arachiden-noten, in een slaoliefabriek te Delft, uit Afrika.
 63. *Acanthoscelidis mimosae* F. Uit Brazilië, in divi-divi peulen.
 64. „ *obsoletus* Say (*irresectus* Fährs). Uit Barcelona-witte boonen. Wellicht uit Perzië afkomstig.

Fam. **Anthribidae.**

65. *Araeocerus fasciculatus* de Geer (*coffae* F.). In koffieboonen, soms zeer schadelijk. Ook wel in cacao, cassia, gember en Aleurites-zaden (*Gummi lacca*).

66. *Araecerus simulatus* Schönh. (Gyll.). In koffieboonen uit Oost-Indië, met *fasciculatus*.

Fam. **Curculionidae.**

67. *Pentarthrum Huttoni* Wollast. Op wijnvaten, met *Phymatodes lividus* Rossi.
68. *Calandra granaria* L. Zeer schadelijk aan tarwe-, gerst- en roggekorrels; ook wel in maïs.
69. „ *oryzae* L. In rijst, ook wel in gerst, tarwe, rogge en maïs. Ook in tamarinde en Oost-Indische tarwe.

Fam **Scolytidae.**

70. *Hypothenemus Hampei* Ferrari. In Afrikaansche koffieboonen.
71. „ *Künnemanni* Reitt. In Para-noten, uit Amerika.
72. „ *coffeivorus* v. d. Weele (= *coffea* Haged.). In koffieboonen uit Oost-Indië.

's-Gravenhage.

ED. EVERTS.

**Eenige aberraties van Lepidoptera,
in 1926 gevangen.**

Vanessa io L. ab. *pallida* Tutt. Van deze ab., waarbij de 3 goudgele vlekken aan de costa der voorvleugels *wit* zijn, ving ik een exemplaar op 31-8-26 bij Amsterdam. In *Seitz* staat bij deze ab. vermeld: „Selten in England (Vielleicht ausgebleichene überwinterete Exemplare?).” Dat deze laatste veronderstelling niet juist is, blijkt uit de vangst van een volkomen gaaf exemplaar op genoemden datum.

Coenonympha pamphilus L. ab. *bipupillata* Cosm. Van deze ab. kweekte ik twee exemplaren ab ovo op 20 en 24 Augustus, te Amsterdam. Bovendien ving ik op 31 Aug. nog een voorwerp, ook te Amsterdam, dat bovendien nog een zeer klein extra oogje (zonder kern) op de onderzijde der voorvleugels heeft.

Lycaena argus L. ab. *minor* Tutt. (Kleiner dan 23 m.M.). 1 ♂ en 1 ♀ te Hilversum van 20 m.M. vlucht.